

www.ayurvedopedia.in

MUHS UNIVERSITY EXAMINATION QUESTION PAPERS

To download previous years question papers of MUHS -

1. Visit www.ayurvedopedia.in
2. Click over Menu > Digital Library > University Question Papers
3. You can now download yearwise question papers for free

BAMS Students Helpline

- Email - support@ayurvedopedia.in
- WhatsApp - +91 9420697079

03231 A

Second B.A.M.S. (2012) Examination, Summer 2017

DRAVYAGUN VIGYAN – I

Duration: 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use blue/black ball point pen only.
 - 2) Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) All questions are compulsory.
 - 4) The number to the right indicates full marks.
 - 5) Draw diagrams wherever necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) : (5×3=15)
Short answer question (any five out of six) :
- a) स्निग्ध गुणांची दोषघ्नता व रोगघ्नता लिहा.
Write Doshghnata and Rogaghata of 'Snigdha guna'.
 - b) औद्भिद द्रव्यांचे वर्गीकरण लिहा.
Write the classification of Audbhida dravyas.
 - c) 'स्तम्भन कर्म' सोदाहरण स्पष्ट करा.
Explain Stambhana karma with proper example.
 - d) रस व विपाक यातील भेद स्पष्ट करा.
Write difference between Rasa and Vipak.
 - e) द्रव्यांचे पांचभौतिकत्व स्पष्ट करा.
Explain Panchabhautikatva of Dravya.
 - f) समान प्रत्ययारब्ध स्पष्ट करा.
Explain saman pratyayarabdha.

P.T.O.

03231 A

(C) रजनीश
(D) लक्ष्मी-रुपा
(E) पायकी-किरी
(F) श्याम-प्रकाश-रवई

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

(6×5 = 30)

Short answer question (any six out of seven) :

- चरंकोक्त भेषज परीक्षा विधी लिहा.
Write Bheshaja Pariksha Vidhi as described in Charak Samhita.
- धन्वंतरी निघंटु बद्दल संक्षेपाने माहिती द्या.
Describe Dhanvantari Nighantu in short.
- शीत-उष्ण गुणांचे चिकित्सेतील महत्त्व स्पष्ट करा.
Explain importance of sheet-ushna guna in chikitsa.
- लंघन-बृहण कर्म सोदाहरण स्पष्ट करा.
Explain Langhana-Brihan karma with example.
- पंचवल्कल मधील द्रव्ये सांगून त्यांचे लॅटिन नाव व कार्मुकता स्पष्ट करा.
Write Panchvalkal dravyas, their Latin names and explain mode of action.
- कटु रसाच्या अतियोगाने होणारे परिणाम लिहा.
Write effects of excess use of katu rasa.
- दीपनीय कर्मान्दल थोडक्यात माहिती द्या.
Describe Deepaneeya karma in short.

SECTION – B (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

(3×15 = 45)

Long answer question (any three out of four) :

- गुणांची व्याख्या सांगून परादि गुणांचे चिकित्सेतील महत्त्व स्पष्ट करा.
Define guna and explain importance of Paradi guna in chikitsa.
- पुढील कर्मांचे विवेचन करा.
 - संशोधन
 - संशमन
 - रसायनExplain following karmas.
 - Samshodhan
 - Samshaman
 - Rasayan
- विरुद्ध द्रव्य संकल्पना उदा-सह स्पष्ट करा.
Explain incompatibility of dravya with proper example.
- श्वासवह संस्थानावर कार्य करणाऱ्या कोणत्याही तीन द्रव्यांची आधुनिक मताने सविस्तर माहिती द्या.
Explain any three drugs which acts on Respiratory system as per modern aspect.

03231 B

Second B.A.M.S. (2012) Examination, Summer 2017
DRAVYAGUN VIGYAN – II

Duration: 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) Do not write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All** questions are **compulsory**.
 - 4) The number to the **right** indicates **full** marks.
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

Short answer question (any five out of six) :

(5×3=15)

a) कंपील्लक द्रव्याचे प्रयोज्यांग लिहून शुद्धी लिहा.

Write useful parts and purification of Kampillak dravya.

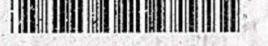
b) धातकी द्रव्याचे स्वरूप, प्रयोज्यांग व प्रमुख कर्म लिहा.

Describe morphology, useful parts and main action of Dhataki.

c) पद्मक उपयुक्तांग व रोगघ्नता लिहा.

Write useful parts and rogaghnata of Padmak.

P.T.O.

d) खालील द्रव्यांचे सामान्य स्वरूप व उपयुक्तांग लिहा :

- i) कुलत्थ
- ii) स्नुही
- iii) पद्मक

Explain Samanya swarup and useful parts of following dravyas :

- i) Kulatha
- ii) Snuhi
- iii) Padmaka.

e) कस्तूरी गुण, कर्म लिहा.

Explain guna, karma of Kasturi.

f) आहारयोगी थोडक्यात वर्णन करा.

Explain Ahara yogi in brief.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

Short answer question (any six out of seven) :

(6×5=30)

a) लांगली, महानिंब, वट या द्रव्यांचा उपयुक्तांगांचे वर्णन करा.

Write description of useful parts of Langli, Mahanimba and Vata dravya.

b) चित्रक या द्रव्याचे मिश्रक गण, रसपंचक आणि अग्निदीपन कर्म स्पष्ट करा.

Explain Mishrak gana, Rasapanchak and Agnideepan karma of Chitrak dravya.

c) लोध्र या द्रव्याचे बाह्य व आभ्यंतर कर्म लिहा.

Write Bahya and Abhyantar karma of Lodhra dravya.

d) खदिर या द्रव्याचे प्रमुख कर्म लिहून तीन आमयिक प्रयोग लिहा.

Write main karma of Khadir dravya and elaborate any three Amayika prayog of it.

e) बिभीतक या द्रव्याचे सामान्य स्वरूप, रसपंचक व प्रमुख कल्प लिहा.

Write general morphology, rasapanchak and main formulation of Bibhitak dravya.

f) अर्जुन द्रव्याचे चरकोक्त गण व उपयोग लिहा.

Write Charkokta Gana and uses of Arjuna dravya.

g) पर्पट या द्रव्याचा रस, वीर्य, विपाक, प्रमुख कर्म व प्रमुख कल्प लिहा.

Write Rasa, Veerya, Vipaka, main action and main formulations of Parpata dravya.

SECTION – B (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन):

Long answer question (any three out of four) :

(3×15=45)

a) आर्द्रक या द्रव्याचे गण, कुल, शास्त्रीय नाव, स्वरूप, रसपंचक, दोषघ्नता, रोगघ्नता इ. मुद्यांच्या आधारे संपूर्ण सविस्तर वर्णन करा.

Write in detail regarding 'Aradrak' dravya with the points : gana, kula, scientific name, morphology, rasapanchaka, doshaghata, rogaghata etc.

b) अन्नवह संस्थेवर कार्य करणाऱ्या पाच औषधांचे खालील मुद्यांनुसार वर्णन करा.

i) इंडिकेशन

ii) डोस

iii) कॉन्ट्रा इंडिकेशन

Write any 5 drugs acting on Gastrointestinal system with following points :

i) Indications

ii) Dose

iii) Contra indications.

c) कपीकच्छू या द्रव्याचे कुल, शास्त्रीय नाव, स्वरूप, रसपंचक इ. मुद्यांचा आधारे वर्णन करून कपीकच्छू - वृष्य कर्म स्पष्ट करा.

Write kula, scientific name, morphology, rasapanchak of Kapikachchu dravya and elaborate Vrishya karma of Kapikachchu.

d) खालील द्रव्यांची कर्मे स्पष्ट करा :

i) अशोक - कष्टार्तवहर

ii) बाकुची - कुष्ठघ्न कर्म

iii) बिल्व - ग्राही कर्म

Explain following action of dravya :

i) Ashoka – Kashtartavahara

ii) Bakuchi – Kushtaghna karma

iii) Bilwa – Grahi karma.

03232 A

Second B.A.M.S. (2012) Examination, Summer 2017

RASASHASTRA EVAM BHAISHAJYA KALPANA – I

Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) **Do not** write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All** questions are **compulsory**.
 - 4) The number to the **right** indicates **full** marks.
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) : (5×3=15)
Short answer question (any five out of six) :
- a) रस औषधीचे महत्व लिहा.
Write importance of Rasaaushadhi.
 - b) परिभाषा लिहा - भावना व शोधन.
Write the definition-Bhavana and Shodhana.
 - c) साकृती सहित कच्छप यंत्र वर्णन करा.
Describe Kachchap yantra with diagram.
 - d) नाग धातुचे शोधन व मारण लिहा.
Write Shodhan and Marana of Naga Dhatu.
 - e) इच्छाभेदी रसचे घटकद्रव्ये व उपयोग लिहा.
Write ingredients and uses of Icchabhedi rasa.
 - f) ताम्र धातुचे दोष वर्णन करा.
Describe dosha of Tamra dhatu.

P.T.O.

- कल्पमंत्र आकृती.
नामघानु अर्पण वसरण
इत्यादी रस यद्र/उप-
ताम्र-दीप.

03232 A

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

(6×5=30)

Short answer question (any six out of seven) :

- a) धातुचे विविध प्रकार वर्णन करा.
Describe various types of Dhatu.
- b) हरताळचे भेद, शोधन व मारण लिहा.
Describe types, shodhana and marana of Hartal.
- c) रत्नाचे सामान्य शोधन लिहून माणिक्य रत्नाचे मारण प्रक्रिया वर्णन करा.
Write samanya shodhana of ratna and describe marana process of manikyara ratna.
- d) रसरत्न समुच्चयकारानुसार खल्वयंत्राचे भेद वर्णन करा.
According to Rasaratna samucchaya describe type of Kalwayantra.
- e) गोस्तनी मुषा व वृत्ताक मुषा वर्णन करा.
Describe Gostani musha and Vritaka Musha.
- f) चन्द्रप्रभावटीचे घटकद्रव्ये निर्माण विधि व उपयोग लिहा.
Write ingredient nirman vidhi and uses of Chandraprabhavati.
- g) रसगती (पारद गती) सविस्तर लिहा.
Write in detail of Rasagati (Parad gati).

SECTION – B (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

(3×15=45)

Long answer question (any three out of four) :

- a) रसशाळा अर्वाचीन व प्राचीन दृष्ट्या सविस्तर वर्णन करा.
Describe Rasashala according to ancient and modern in detail.
- b) रत्नाची नावे लिहून-मूलतः रत्नाचे प्राप्तिस्थान, पर्यायी नावे, रासायनिक सूत्र, उत्पत्ती, भेद, शोधन, मारण व उपयोग सविस्तर वर्णन करा. मौक्तिक.
Write name of Ratna's and describe Mautika (Pearl) occurrence, synonyms chemical composition, origin, type, shodhan, marana and uses in detail.
- c) पारदाचे अठरा संस्काराचे नावे लिहून आठ संस्कार सविस्तर वर्णन करा.
Write down names of astadasha sanskara of Parada and describe in detail of Asta samskara of Parada.
- d) महारसाची नावे लिहून, शिलाजतू, पर्याय, प्राप्तिस्थान प्रकार, ग्राह्य अग्राह्य, शोधन व उपयोग सविस्तर लिहा.
Write name of maharasa and write shilajatu, synonymous, occurrence type, Grahya Agrahya, shodhan and use in detail.

SP Shukti
59
57 5.7.74

03232 B

Second B.A.M.S. (2012), Examination Summer 2017
RASASHASTRA EVAM BHAISHAJYA KALPANA – II

Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) **Do not write anything on the blank portion of the question paper.** If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All questions are compulsory.**
 - 4) The number to the **right** indicates **full marks.**
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) : (5×3=15)
Short answer questions (any five out of six) :
- a) मषी कल्पना उदाहरणासह वर्णन करा.
Describe Masi kalpana along with example.
 - b) शतधौत घृत निर्माणविधि व उपयोग लिहा.
Write the manufacturing process and uses of Shatadhouta ghrita.
 - c) अनुवासन बस्ति निर्माणविधि व उपयोग लिहा.
Write the method of preparation and uses of Anuvasana Basti.
 - d) नस्याचे प्रकार लिहून प्रथमन नस्य वर्णन करा.
Write the types of Nasya and describe Pradhaman nasya.
 - e) यूष वर्णन करा.
Describe Yusha.
 - f) स्नेहसिद्धि लक्षणे वर्णन करा.
Describe Snehasiddhi lakshana.

P.T.O.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

(6×5=30)

Short answer questions (any six out of seven) :

- घृत मूर्च्छना वर्णन करा.
Describe Ghrita murchana.
- खालील उपकरणांची रचना व उपयोग थोडक्यात लिहा
i) ग्रॅन्युलेटर ii) एज रनर.
Describe structure and uses of following instruments in brief
i) Granulator ii) Edge Runner.
- क्षार व क्षारसूत्र निर्माणविधि लिहा.
Write the method of preparation of Kshara and Kshara sutra.
- कवल, गंडूष व प्रतिसारण वर्णन करा.
Describe kavala, gandoosha and pratisarana.
- आयुर्वेदिक कल्पांच्या मानकीकरण संदर्भात थोडक्यात माहिती लिहा.
Write the information regarding standardization of Ayurvedic formulations in brief.
- नेत्रोपचारार्थ कल्पनांची नावे लिहून अंजन वर्णन करा.
Write the names of netra upachararth kalpana (ophthalmic preparations) and describe anjana.
- मान-व्याख्या, प्रकार व आवश्यकता वर्णन करा.
Define maana, write its types and importance.

SECTION – B (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

(3×15=45)

Long answer questions (any three out of four) :

- संधान-व्याख्या, प्रकार, सिद्धि लक्षणे लिहून कुमर्यासव या कल्पाचे घटकद्रव्ये, निर्माणविधि, मात्रा व उपयोग लिहा.
Write the definition, types, siddhi lakshana of Sandhana and write the ingredients, manufacturing process, dose and uses of Kumaryasava.
- भैषज्य कल्पनेचा क्रमिक विकास वर्णन करा.
Describe chronological development of Bhaishajya kalpana.
- औषध व प्रसाधने कायदा 1940 व अधिनियम 1945 संदर्भात माहिती लिहा.
Describe Drug and Cosmetics Act 1940 and Rules 1945.
- थोडक्यात वर्णन करा – i) क्वाथ कल्पना ii) अवलेह iii) लवण कल्पना.
Describe in brief – i) Kwatha kalpana ii) Avaleha iii) Lavana kalpana.

03233

Second B.A.M.S. (2012) Examination, Summer 2017

AGADTANTRA, VYAVAHAR-AYURVED EVUM VIDHIVADYAK

Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) **Do not** write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All** questions are **compulsory**.
 - 4) The number to the **right** indicates **full marks**.
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) : (5×3=15)
- Short answer question (any five out of six) :
- a) घोणस सर्पाची ओळख चिन्ह लिहा.
Write the identification mark of Russel viper.
 - b) भल्लातकाचे न्यायवैद्यकीय महत्व लिहा.
Write medicolegal importance of semicorpus anacardium.
 - c) विषदाता लक्षणे लिहा.
Write vishadata lakshana.
 - d) हुंदां बळी म्हणजे काय ?
What is meant by dowry death ?
 - e) प्राणाभिसर वैद्याचे लक्षण लिहा.
Write the signs of pranabhisar vaidya.
 - f) श्वासावरोधाच्या बाह्य व अभ्यंतर कारणांची नावे लिहा.
Enumerate the external and internal causes of Asphyxia.

P.T.O.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

(6×5=30)

Short answer question (any six out of seven) :

- अवयव प्रत्यारोपन कायदा १९९४ ची माहिती लिहा.
Write about Human Organ Transplantation Bill 1994.
- खरा वेडा व ढोंगी वेडा यामधील फरक लिहा.
Write difference between true and feigned insanity.
- वैद्यकीय पुरावा.
Medical evidence.
- कार्बन मोनॉक्साइड विषाक्ततेची लक्षणे लिहा.
Write the poisonous symptoms of carbon monoxide.
- आधुनिक शास्त्रानुसार सविष सर्पदंशाची चिकित्सा लिहा.
Write the treatment according to modern science for poisonous snake bite.
- पारद विषाक्ततेची चिकित्सा लिहा.
Write the treatment for mercury poisoning.
- अपघर्षनाचे प्रकार वर्णन करा.
Explain the type of abrasion.

SECTION – B (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

(3×15=45)

Long answer question (any three out of four) :

- न्यायवैद्यकीय प्रयोगशाळेची रचना व विभागीय कार्यपद्धती वर्णन करा.
Write the organization of forensic science laboratory and explain the function of each division.
- वय निश्चितीचे आधार लिहून, वयाचे न्यायवैद्यकीय महत्व लिहा.
Write the base for estimation of age and explain medicolegal importance of age.
- तंबाखूची तिव्र व चिरकारी विषाक्त लक्षणे लिहून त्याची चिकित्सा व न्यायवैद्यकीय महत्व लिहा.
Write the acute and chronic poisonous symptoms, treatment and medicolegal importance of tobacco.
- विषाचे शरीरात प्रविष्ट होण्याचे मार्ग, अवशोषण, उत्सर्जन व क्रिया सविस्तर लिहा.
Write the route of administration, absorption, excretion and action of poison in human.

Second B.A.M.S. (2012) Examination, Summer 2017
CHARAK SAMHITA – PURVARDHA

Total Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen **only**.
 - 2) **Do not** write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All** questions are **compulsory**.
 - 4) The number to the **right** indicates **full** marks.
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A

(45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

(5×3=15)

Short answer question (**any five** out of six) :

- a) इन्द्रियस्थानोक्त प्रकृति व विकृति प्रकार
Types of Prakruti and Vikruti described in Indriyasthana
- b) व्यायाम परिभाषा व महत्व
Vyayam paribhasha and its importance
- c) मनाचे कर्म लिहा
Write karma of mana
- d) दोषांच्या त्रिविध गती लिहा
Write dosha's trividh gati
- e) द्रव्य वर्गीकरण
Classification of Dravya
- f) प्रमेहाचे साध्यासाध्यत्व.
Sadhya-Asadhyatva of Prameha.

03234

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) : (6×5=30)
Short answer question (any six out of seven) :
- निद्रा प्रकार
Types of Nidra
 - दशप्राणायतनं व ओज परिभाषा व प्रकार
Dashpranayatana and Oja's definition and types
 - लोक-पुरुष साम्य सिद्धान्त
Loka-purush-samyā siddhānth
 - चतुर्विध स्नेह व त्यांचे गुण
Chaturvid Sneha and its qualities
 - सत्व परीक्षा
Satva Pariksha
 - संसर्जन क्रम लिहा
Write Sansarjan krama
 - वर्षा ऋतुचर्या लिहा.
Write Varsha Rutucharya.

SECTION – B

(45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन): (3×15=45)
Long answer question (any three out of four) :
- शोष व्याधीचे सविस्तर वर्णन करा.
Write in detail about Shosha vyadhi.
 - स्नेहाध्यायाचे वर्णन करून त्याचे चिकित्सातेचि उपयोगचे वर्णन करा.
Describe Snehadhyaya in detail and its use in chikitsa.
 - 'स्थौल्यं कार्शो वरं कार्थ्यं समापकरणौ हितौ ।
यद्युथौ व्याधीरागच्छेत स्थूलमेवाति पडियम् ।
वरील सूत्राचे सविस्तर वर्णन करून', अष्टौनिन्दित पुरुष वर्णन करा.
Explain above sutra and write down about 'Ashtaunindit purusha'.
 - अरिष्टांची व्याख्या लिहून हा विषय चरकसंहित कुठल्या स्थानात आला आहे, ते सांगून त्या स्थानाचे महत्व विशद करा.
Write down the definition of Arishta, in which sthana of charaksamhita this subject is described ? Write down importance of that sthana.